EERSTE JAAR Nr 1. ZONDAG 3 JANUARI 1920.

DE ISEGHEMNAAR

Katholiek weekblad voor Iseghem en omliggende

VOOR GODSDIENST, TAAL en VADERLAND

Verschijnt elken Zaterdag
10 ct. per nummer
Abonnement ... 's jaars.

DRUKKER-UITGEVER :
J. DE BUSSCHERE-BON Rousselarestraat, 95.

AANKONDIGINGEN :
Notarieele en andere 0,20 per regel.
Tusschen Stadsnieuws 0,50 per regel.

God in de ... DIT EERSTE NUMMER V... GRATIS GEGEVEN.

De Iseghemnaar wenscht een gelukkig en zalig Nieuwjaar aan ALLE familiën uit Iseghem en Omliggende.

De Drukpers.

De Iseghemnaar vindt zijne zending wel bepaald in het volgende artikel uit het *Het nieuws van den Dag*:

Geen Paus heeft voorzeker de beteekenis der Pers en het groot gewicht van goede katholieke dagbladen voor den loopenden tijd beter ingezien dan wijlen Paus Pius X, zaliger gedachtenis. Toen hij nog Patriark van Venetië was, zette hij als het ware al zijne zinnen op de goede Drukpers. Hij streefde er onverpoosd naar het katholiek denken en handelen in het hart zijner diocesanen wakker te schudden en levendig te houden Te Venetië stichtte hij dan ook in de nabijheid van de Rialtobrug een groot huis, waarin het katholiek dagblad (Difesa) uitgegeven wordt. Vóór dat huis is eene bronzen tafel aangebracht met de woorden: (Ecce summum opus Papae), wat zeggen wil : (Ziehier het grootste werk des Pauzen).

Als Patriark van Venetië vaarde de ieverige werker, die later een groote Paus zou worden, dikwijls in zijne gondel van paleis tot paleis, van burgerhuis tot burgerhuis, en eigenhandig deelde hij de nummers uit van het door hem gestichte katholiek dagblad.

Zaliger Pius X had ten volle begrepen dat het niet alleen eene plicht is de katholieke Pers te steunen en te verspreiden, maar dat het in onze tijden eene noodzakelijkheid geworden is. Het katholiek dagblad moet doordringen in alle middens, omdat het eene behoefte geworden is dat zijn weldoende invloed overal kunne doordringen en gevestigd worden. Het katoliek dagblad heeft niet alleen voor zending de katholieke gedachten te verdedigen: het moet ook voortdurend op de bres staan om de godsdienstige gedachte bij het volk hoog te houden, vooral nu er een zoo hardnekkige kamp gevoerd wordt om de massa te vervreemden van dien Godsdienst, welke altoos het geluk uitgemaakt heeft van de Volkeren.

Edel, schoon, verheven en grootsch is de zending van de katholieke Pers, omdat ze oneindig hooger staat dan de ongodsdienstige en de zoogezegd onzijdige Pers. De welbegrepen katholieke Pers is een bestendig Apostolaat, dat blijvende uitslagen oplevert, omdat ze niet alleen hertempering meêbrengt, maar omdat ze bovendien stevige, rotsvaste overtuigingen vestigt. De welbegrepen katholieke Pers vuurt niet alleen de christelijke gevoelens van de massa aan, maar ze ievert daarenboven ook uit al hare kracht en macht voor het behoud van alles wat de levensader van een Volk uitmaakt.

Dat zij die met recht en reden willen bogen op den eeretitel van katoliek, dus den iever van wijlen Paus Pius X involgen voor de verspreiding van de katholieke Pers. Ze zullen aldus meêwerken aan de uitoefening van een noodig Apostolaat en, terzelvertijd, zullen zij mede opbouwen den sterken dam die de samenleving moet behoeden tegen de ontketening van zekere driften die, moest men ze niet kunnen stuiten, onvermijdelijk tot de vreeselijkste rampen zouden leiden.

DE PAUS.

Het Pausdom is eene wereldmacht.

De persoon en de weerdigheid van den Paus zijn binst den oorlog weerom vooruit gekomen in al hunne grootheid. Zelfs in Frankrijk, waar vele jaren lang het anticlericalisme troef was en het gezantschap bij den H. Stoel werd afgeschaft, is men thans bezig de diplomatische betrekkingen met den H. Stoel te herstellen. De Fransche regeering doet daarin niets anders dan het voorbeeld volgen van andere niet-katholieke gouvernementen die dezelfde betrekkingen hebben aangeknoopt.

Dat is toch wel de beteekenis van het Pausdom erkennen. En dit treft te meer, daar er binst den oorlog langs alle kanten openlijk en onderduimsch getracht werd den invloed van den H. Stoel geheel te breken, en daar er zelfs een geheime overeenkomst werd aangegaan om den Paus alle meêzeggenschap bij de vredesconferentie te ontnemen.

De macht der feiten is sterker dan alle diplomatie. Sommige volkeren miskennen en bestrijden Paus en Pausdom, en voelen de noodwendigheid het gezag van den Paus te erkennen. En zoo, te midden van de ellende en de verwarring waarin de wereld verkeert en die gevoeld wordt ook bij de volkeren die buiten den oorlog stonden, voelt men de behoefte aan een groote zedelijke macht, die steun kan geven aan het recht. Het werken van den Paus voor den vrede, zijn ijver om het lijden der salchtoffers te verzachten, moesten ook een grooten indruk maken op de menschheid. 't Bleek te klaar dat baatzucht en politiek voordeel of eigenbelang vreemd waren aan zijne bemoeiingen

Het Pausdom is weder eene wereldmacht geworden schreef het groot engelsch blad de *Times* over een dertigtal jaren, wanneer Leo XIII een geschil tusschen Duitschtland en Spanje had vereffend. Het Pausdom heeft nooit opgehouden eene wereldmacht te zijn maar niet altijd komt het even klaar uit.

Godsdienst in het Onderwijs.

Wij beleven aardige tijden. 't Zijn bijna al nieuwe liedjes die gezongen of geneuriëd worden. Menschen die over een tiental jaren of minder nog naar de eeuwigheid gingen, zouden zich, moesten zij weerkeeren, met moeite nog bekennen in onze vernieuwde, nieuwmoden wereld.

Maar alle moden, al wezen ze nieuwerwetsch, zijn niet even schoon en wij kennen er die afschuwelijk zijn. Was ooit het spreekwoord waar dat de oude liedjes de schoonste zijn, 't is voorzeker zóó met veel moden die wij tegenwoordig te zien en liedjes die wij te hooren krjgen.

Alles begint zoo verbijsterend snel te draaien naar de heidensche gebruiken. De godsdienstzin schijnt te kwijnen, de ziel van het volk schijnt te slapen in religieuze onverschilligheid. Van langs om meer en van langs om luider wordt gezeid dat het ook zou gaan zonder religie. 't En doet ! Zonder gosdienst heeft het nooit gegaan en kan 't niet gaan Later zullen wij daar wellicht meer over zeggen en met streng historische feiten toonen hoe 't ging en nog zou gaan moest ooit de katholieke godsdienst van den aardbodem verdwijnen.

Voor vandaag een eerste woordeken om aan te toonen hoe broodnoodig godsdienst-onderwijs is voor de kinderen.

Lange ingewikkelde bewijzen zijn daartoe niet noodig ; de ondervinding is en blijft, lijk op alle gebieden waar zij mogelijk is, de beste leermeesteres : best van al daarom bij haar ter school gegaan, 't is te zeggen bij hen die t' hunnen onkoste ondervonden welke de gevolgen zijn van godsdienstgebrek in de jeugd.

Luistert dan : « Lang hebben wij ons ingebeeld, schreef Henri Fouquier in « Le Matin » dat het verplichtend onderwijs gegeven tot 12 à 13 jaar, onze kinderen genoeg zou beschaven om den dwang van den godsdienst te kunnen missen. De ondervinning is afgedaan : de school zonder God heeft hare onbekwaamheid bewezen » — « Het valt niet te betwisten, bekent Adolphe Guillot, onderzoekingsrechter te Parijs, dat het schrikwekkend toenemen der jeugdige boosdoeners samenvalt met de vergeuzing onzer scholen. Zij die de wet hebben gemaakt, dragen de verantwoordelijkheid van dien toestand ; wat zeggen ze, nu dat zij moeten bekennen dat de nieuwe afkomelingen enkel van de oudere verschillen door hunne brutale nietdeugerij. »

Dat zijn getuigenissen die tellen ! Nu eenige cijfers.

Over korte jaren bekende een befaamde geneesheer van Parijs dat op de 25 slechte kinders die hunne plichten niet kwijten jegens hunne ouders, die herteloos blijven jegens eigen vader en eigen moeder, 24 totaal buiten den godsdienst leven.

De gekende vrijdenker, A. Fouillée, in een geleerd artikel uitgegeven in « Revue des deux Mondes » bekent ronduit dat op 100 kinders, die de Staat verplicht is naar het verbeteringsgesticht « La Roquette » te zenden, 87 komen uit de scholen zonder God tegen 11 uit anders gestichten.

In 10 jaar tijd hebben de scholen zonder Godsdienst in de handen van het fransch gerecht geleverd 40,000 — of hoort gij niet wel ? — Knechten en 17,000 meisjes beneden de 16 jaar.

Dat zijn cijfers ! Voor slot van rekening moest over een tiental jaren, de fransche minister van Justitie officieel bekennen dat op 15 jaar tijd van 1888 tot 1903 de misdaden door minderjarigen bedreven, verzevenvoudigd waren ; dus 70 tegen vroeger 10.

Wat moeten die ouders daarvandenken ? 't Zijn toch al entwiens kinders....

Moet het ons dan verwonderen dat mannen die geenen godsdienst willen, die kerk en priesters vervolgen, blijde zijn in eigen huis eene christene vrouw en christene kinders te hebben ? Zoo zijn er honderden en duizenden. In zijnen tijd reeds zei de treurig-vermoorde Diderot : « Lang heb ik gezocht achter middels om mijn kind deugdelijk te kunnen opleiden. Ik moet bekennen niets te hebben gevonden noch iets te kennen dat de waarde evenaart van den Catechismus. Elke opvoeding, om goed te zijn en deugdelijk moet steunen op godsdienst. »

De gekende Fransche schrijver en vrijdenker Littré, sprak tot zijne vrouw, den dag dat z'hem een dochterken had geschonken : « Ge zijt katholiek en ik weet dat gij uwen Godsdienst bemint. Ons kind moogt gij opbrengen volgens uwe meening ; eene enkele voorwaarde stel ik : den dag dat het meisken zijn vijftiende jaar heeft bereikt, zult gij het mij toevertrouwen. Ik dan zal haar mijne zienswijze over godsdienst uiteendoen ; dan kan zij zelve kiezen. » De moeder aanveerdde den voorstel.

De jaren vervlogen. Nen zekeren morgen kwam de vrouw in de kamer van haren man. « Hebt ge nog onthouden, vroeg ze, wat ge mij hebt gevraagd over vijftien jaar en wat ik neb beloofd ? Heden kom ik mijne belofte uitvoeren Hier neffens wacht uwe dochter, bereid gretig en aandachtig te luisteren naar de leering van haren geliefden vader Wil ik ze binnenleiden ? » — « Zeker ! dat ze seffens kome. Maar waarom ? Neen voorwaar ! haar zal ik mijne ongodsdienstige gedachten niet uiteendoen. Duizendmaal neen ! Dank aan uwe opleiding is ons kind goed van aard en goed van herte geworden, z'is eenvoudig, rechtschapen wel onderwezen en... zoo gelukkig ! En zoudt gij waarlijk meenen, vrouwe, dat ik zou durven mijne goddelooze gedachten storten in dat herte, nu zoo schoon, zoo zuiver en zoo blijde? Mijne zienswijze !!. . Mijne gedachten !!... Voor mij zijn ze mogelijks goed, niet voor mijn dochterken. Zeg dat ze spoedig binnenkome opdat ik u danke in haar bijzijn om de wijsheid uwer godsdienstige opleiding en haar zegge hare moeder, zoo mogelijk nog meer te beminnen dan vroeger.

Ik ook, zegt Legouvé aan wiens pen wij dit kort verhaal schuldig staan, ik ook zie rondom mij godminnende zielen ; en evenals Littré zou 'k mij zelven als boosdoener aanzien moest ik door spot of andere middels trachten het geloof te doen wankelen in die lieve wezens die in hunnen godsdienst zooveel vreugde vinden, zooveel troost en eene bronne van deugden ». Zulke feiten spreken. Zulke getuigenissen zijn duidelijk : nutteloos daar iets aan toe te voegen.

En zeggen dat hier in Belgie, spijts alles lieden worden gevonden die peizen en durven zeggen dat het zou gaan zonder godsdienst in het onderwijs ! ..

Neen ! 't en zou niet gaan ! of meenen die lieden misschien dat de kinders alhier of de menschen in 't algemeen, anders bestaan, uit een anderen deeg zijn gebakken dan elders ? Wij mogen het voorwaar gelooven, moesten ooit onze jongens vergeuzen, we zouden weldra, in plaatse van onze brave, welopgebrachte jeugd, de troost en de trots van vaders en moeders ; eene bende nietdeugers zien loopen op straat, hier gelijk elders. Wat is toch een kind zonder godsdienst ? Een jonge nietweerd, zonder eerbaarheid lijk zonder manieren, die vloekt en tiert op straat honbeschoft en wild, die thuis met zijne moeder spot en vader trotseert totdat hij groot genoeg is om opentlijk in opstand te komen tegen het ouderlijk gezag.

Het onderwijs dat door sommigen zoo hoog wordt opgehemeld als zoude het van duivels engels maken, het onderwijs spijts al zijne voordeelen, kan toch geen mirakels : het onderwijs geeft kennissen, geen goede zeden. Deze staan wij den godsdienst schuldig. De gekende fransche beul Deibler, gelast met de onthoofding der ter doodveroordeelden, zeide onlangs : vroegertijde onthalsde ik beest-menschen ; nu zijn 't *geleerde* beest-menschen die vallen onder mijn mes ; anders vind ik tusschen beide geen verschil.

Zulke spreuken mogen onthouden worden : ze zijn 't weerd.

SOCIALISMUS.

Het socialismus wil het wel zijn gedachten van broederlijkheid verwezenlijken buiten den godsdienst?

Honderdmaal reeds wierd die vraag beantwoord, en wij doen het eenmaal te meer omdat er nog menschen zijn met breede gedachten en milde harten die zich laten bekoren door die droomen van gelijkheid, vrede die de aanhangers van het socialismus doen weerspiegelen, gebruiken als aanloksel, die het uitgeven als een ideaal gepredikt door menschen die zich zelven vergetende alleenlijk streven naar verbetering en verbroederlijking !

Alle menschen moeten gelijk bezitten, zeggen ze. — Dus 't gene de eene treffelijk verdiend heeft moet hem ontnomen worden om aan anderen te kunnen evenveel doen toekomen. — Wacht u van stelen zegt Onze Lieve Heer, en begeert niemands goed.

De Staat moet alles bezitten, zeggen ze zelf, de kinders behooren aan den Staat. De ouders en hebben daar geen gezag te voeren. De groote socialisten, de bolchevisten gaan zelfs zoo verre dat zij de kinders hunnen naam ontnemen en een nummer geven ! — Eert vader en moeder zegt Onze Lieve Heer, en leert de catechismus. En is dat niet volstrekt noodig ? Is het niet bij gebrek aan godsdienst dat de kinders hunne ouders niet eeren ?

Waarlijk het socialismus en is niet voor eerlijke menschen.

Koopt bij uwe Medeburgers.

Binnenlandsch Overzicht.

Iedereen, die de Regeeringsverklaring van *Minister Delacroix* aandachtig leest, komt *tot de overtuiging*, dat het stuk te algemeen opgevat is — en weinig nieuws leerde. Vele vraagstukken van hoofdzakelijk belang zijn verzwegen, zooals de heropricnting van verwoeste streken, andere blijven in het nevelachtige, zooals de toestand van de burgerij, het vrouwenstemrecht, de afschaffing van artikel 310 — het taalvraagstuk. Het is in den grond een produkt van vele tegenstrijdigheden — die niemand voldoet. We hoeven eene regeering te hebben met opinies over de groote levenkwesties.

Ook het antwoord op de Regeeringsverklaring bleef niet achter. De Heer *Deveze* liberaal met zijne gewone declamatie kwam eerst aan het woord. Hij verweet aan de regeering kleurloos te zijn — jammer dat dit pretentieus ventje de rol van Combes in Belgie zou verlangen te spelen : wanneer hij spreekt over de schoolquestie dan richt het naar godsdienstoorlog. Natuurlijk als hoofdopsteller van « la Dernière Heure » ontzegt hij aan de vlamingen het recht op vlaamsche rigimenten — en « nooit mag de fakkel der fransche hoogschool van Gent gedoofd worden ».

Daarna trad op *Frans van Couwelaert*, onze sympathieke leider van de vlaamsche katholieke groep. Zijne prachtige rede klonk in zuiver nederlandsch. Waarlijk het was niet alleen een flinke inzet van het vlaamsche gedeelte van het debat — maar ook van het katholieke. Hij verweet aan de regeering en aan de socialisten dat ze het monopool van de democratie niet bezitten. Het katholiek programma, is noch liberalisme, noch socialisme — maar de kristene solidariteit, sedert jaren verschenen in de encycliek « Rerum novarum » van Paus Leo XIII. — De katholieken voeren sedert jaren dit sociaal programma uit, en nu zullen we het nog krachtiger doordrijven. — De taalquestie heeft hij met kracht en matigheid behandeld. « Wij willen als onverminkte Vlamingen, sprak hij — volle belgen zijn — zoowel als gemeenschap gelijk als enkeling willen de vlamingen : vlaamsch in het bestuur — leger — gerecht — onderwijs — ze eischen de geheele vervlaamsching van de hoogschool van Gent. Ik ben altijd tegenstaander geweest van bestuurlijke scheiding, maar deze is nu sterker opgerezen uit de wanhoop van velen. Het is de plicht der Kamer aan deze wanhoop een einde te stellen.

De *socialist Hubin*, een waal bekende 's anderendaags, dat van Cauwelaert een terrein van verstandhouding in 't leven geroepen heeft.

Heer Woeste heeft ook zijn woordje gezegd. En het waren nagels met koppen. Hij begint met de oorzaken der katholieke nederlaag uit een te zetten: ontevredenheid na den oorlog zoogenaamde nationale eendracht met een ministerie der 3 partijen waarvan de katholieken de verantwoordelijkheid dragen — misleiding der openbare mee-

ning — stemrecht aan dubbeljongens enz. « Aktie » is onze leus, en de ondervinding leert dat het land naar ons zal terug komen De socialisten hebben de democratie niet in pacht — iedereen is tegenwoordig demokraat, zelfs de liberalen. Doch dat woord « demokratie » is voor de meesten nevelachtig. Wij zijn hier niet om de belangen van een gedeelte van het land te verdedigen — maar van al de belgen. Wij eischen waarborgen voor het vrij onderwijs — voor het artikel 310 — voor het vrouwenstemrecht.

Carton de Wiart, katholiek, handelde over de syndikale vrijheid en dezer waarborg. Hij gaf de ministers op de kneukels : er wordt te veel geld verkwist — er zijn te veel ambtenaren, die vetbetaalde postjes hebben om niets te doen, er wordt te veel geld verkwist. — Het scheen hem dat de buitenlandsche politiek der regeering zeer onduidelijk blijf — het verdrag van 1839 bestaat niet meer — en we hebben niets in de plaats.

Gezel Debunne heeft ook gesproken — om zijn vlaamschen werkersstand en zijn ras, een kaakslag te geven — om in het fransch wat dommigheden te verkoopen. Dat ventje is zoo fier over zijn soldatenfransch. Onder andere, hij hield bij hoog en laag staande dat Gent met zijn hoogschool tweetalig moest zijn. Neen, Debunne dat niet hoor ! Ons vlaanderen verdeelen en verbasteren, dat noem ik domocratie !

Hoofdminister Delacroix, heeft al begonnen te antwoorden aan al zijne tegensprekers. Er valt te wachten — als er licht en klaarheid en vastberadenheid uit geheel dit kolosaal programma zal stralen — en of wij katholieken geen gefopten zijn. De oogen open ! — Wij vernemen dat, door de heeren Van Cauwelaert en Huyshouwer, het wetsvoorstel voor de Vervlaamsching der hoogeschool van Gent opnieuw is neergelegd. Dat geschiedt voor de 3de maal — hopen we dat de derde keer — de goed keer is.

De staking in het kolenbekken van Charleroi is geeindigd. Het treinverkeer was natuurlijk veel verminderd — daar er geen groote voorraad kolen aanwezig was. Maar waarom op 99 treinen die wierden afgeschaft, waren 77 uit Vlaanderen. Zoo heeft Vlaanderen weer eens den pot betaald voor den onwil van het Walenland. Het zou onder politiek opzicht doelmatiger zijn vooral aan de Waalsche bevolking het ongemak te laten voelen.

(De Standaard).

De staking in het kolenbekken van Charleroi is geeindigd op eene zonderlinge wijze. De werklieden en het bestuur waren aan het onderhandelen — de zaak ging slapjes. Toen al met eens het bestuur der koolputten, het order kreeg van minister Wauters toe te geven, aan den looneisch van 2,50 fr. daags meer, te winnen. De minister nam al de economische gevolgen op zijn persoon. Dus hier geen kwestie van onderhandeling of scheidsgerecht, maar eenvoudig een ministerieel order. Wie zal het te kort betalen ? Jan en alleman voorzeker — de gemeenschap en zoo kunnen de kolen weer opslaan ! Waar gaan we naartoe met zulken minister — die maar orders geeft in zake werkstakingen.

Buitenlandsche Politiek,

Wat gaat America nu doen in zake het vredeverdrag en den volkerenbond ? 't Schijnt dat de senaat niet tevreden is met het werk van president Wilson en dat ze het vredeverdrag noch den volkerenbond en willen aannemen gelijk ze gaan en staan. Hier en daar willen ze voorbehoud maken en voor de Vereenigde Staten volle vrijheid behouden. Ze willen hunne eigen wegen gaan, en 't verdrag en geraakt niet bekrachtigd.

President Wilson is nog ziek en of hij zal genezen en nog met staatkundige zaken kunnen bezig zijn dat blijft nog een kwestie.

In Europa is men dat eeuwig bespreken moe geworden. England, Frankrijk en Italie zijn het nu eens om in tijd van nood zonder America voort te doen en 't verdrag in voege te brengen. Wij zullen dan toch eindelijk den staat van vrede krijgen ? Laat ons hopen !

Wij hebben als minister van buitenlandsche zaken den Heer Hymans. Achter al de blauwe schenen die hij geloopen heeft bij de vredesconferentie te Parijs een ander zou er van onder trekken; hij blijft. Heeft hij niet overlijk veel bekwaamheid, hij heeft pretentie in de plaatse; en als hij entwaar 't een of 't ander begaait, een ander kan 't weêrom op zijn pooten zetten.

Zoo b. v. in de onderhandelingen met Holland causa 't verdrag van 1839, de scheldekwestie, de zaak der waterwegen, enz. enz. Nadat Hymans veel geeischt, Belgie belachelijk gemaakt, en voor slot van rekening niets verkregen had, is hij van een kale reize t'huis gekomen, en dan heeft men de zake in de handen gegeven van staatsminister Segher, die met meer voorzichtigheid, beleid en bekwaamheid, zooverre gekomen is dat de zake nog een aanzichte krijgt. Ze gaan allichte tot een akkoord komen.

Weet ge nog hoe in den tijd de Luxemburgsche volksraadpleging uitviel ten voordeele van een verbond met Frankrijk. De zoogezeide nationale politiekers, en minister Hymans ook waren grootelijk[illegible] misdaan.

't Waren toen onderhandelingen aan den gan[illegible] om tot een verdrag te komen tusschen Belgie [illegible] Luxemburg.

Seffens kregen onze gezanten, die in Luxe[illegible] waren, de mare dat die onderhandelingen [illegible] waren en dat ze mochten wederkomen naar [illegible] sel. Ze gingen de Luxemburgers ne keer [illegible] koken in hun eigen sop, ze moesten 't maar we[illegible]

Die afbrake heeft in den tijd nog al leven [illegible] houden.

Doch de geschiedenisse en is nog niet t'enden. Voor den oorlog, de Luxemburgsche ijzerwegen waren in bezit van een duitsche maatschappij : Cie Willem-Luxemburg. De duitschers stelden daar aan wie zij wilden, al mannen ter trouwe en als de oorlog uitbrak was Luxemburg in eenen duiveslag bezet en in duitsche macht.

Frankrijk zou daar nu geerne meester zijn, wij hebben dat noodig zeggen zij voor onze verdeging.

Doch voor Belgie ook en is die zake niet zonder belang. Een macht van koopwaren die in de have van Antwerpen gelost worden vinden aldaar uitweg naar het overige van Europa Elzas, zuid-Duitscland, Zwitzerland, enz., enz., evenzoo veel voortbrensels van onze nijverheid.

Veronderstelt nu dat Luxemburg of het land dat zijne ijzerwegen meester is begint moeilijkheden te maken, niet aan tijden wagons te geven, die wagons niet aan tijden door te voeren of de tarieven voor vervoer te hoog te stellen. Ze kunnen onzeggelijk veel schade doen aan onzen handel en nijverheid, en een deel koopwaren die nu te Antwerpen gelost worden en van daar vervoerd, over Rotterdam en door Holland of over Duinkerke door Frankrijk doen reizen. Dat zouden nog eens profijties zijn die in plaatse van ons toe te komen naar onze naaste gebuurs gaan.

Ook is Belgie met Luxemburg aan 't onderhandelen over die zake. 't Ware beter geweest hadden ze alzoo met klank de onderhandelingen niet afgebroken.

Dat is immers nog al schimpig eerst roepen dat 't geheel de wereld hoort : « 'k en wil met u niet meer spreken » en een maand of twee nadien in de kamers moeten zeggen : « Wij zijn aan 't onderhandelen. »

Uit dat alles volgt dat minister Hymans juist geen nationale glorie en is en dat we zouden beter zijn met eenen minister die wat min geruchte maakt en min droevejongenstoeren uitmeet

IERLAND.

Het roert en spookt in Ierland ! Die oude Iersche kwestie die jaren op jaren opgeworpen en altijd zonder oplossing bleef, hangt als eene dreigende onweerswolk boven Engeland.

De Ieren zijn het vragen moede. Zij eischen. Opstandelingen zijn nu met daden aan het werk. Oproer en aanslagen op de Engelsche politie zijn dagelijks brood geworden en niemand minder dan lord French, onderkoning van Ierland, viel bijna als slachtoffer van eenen bommenaanslag.

Het was een zware fout der Engelsche politiek de *Home Rule* of zelfbestuur voor Ierland op de lange baan te schuiven. Dit was de oplossing der Ieren en van een aantal Engelsche staatslieden. Maar de regeering hield het bij beloften. Zij gaf te veel gehoor aan de luidruchtige politiek der Unionisten der Ulsterprovincie. Die minderheid is niet van Ierschen bloede, is protestant en Engelschgezind en spant mede met de Engelsche imperialisten der Torypartij om *Home Rule* te bestrijden.

Ierland is niet meer met beloften te paaien. De tijd der daden is aangebroken. In 1914, voor den oorlog, scheen de *Home Rule* maar een kwestie meer van dagen. Dan kwam de oorlog en de regeering vond er een nieuw voorwendsel om de Iersche oplossing te verschuiven tot later. In 1916, midden den oorlog, kwam een nieuwe oproer. Weerom schermde de Engelsche regeering met beloften. Zij deed gelden dat de oorlogstoestand niet toeliet de Iersche kwestie op te lossen en men kwam tot toenadering. Doch de Iersche leiders die, [illegible]m wille der vrede, aan de Engelsche regeering te [illegible]eel hadden toegegeven, konden den stroom van [illegible]t Iersche volk niet meer bedwingen. De leiders [illegible]erden zelf over boord geworpen en nieuwe leiders aangesteld die meer rad[illegible] zouden doordrijven.

De kiezing van December 1918 was de weer-[illegible]ank der gesteltenis der meerderheid der [illegible] kiezers kozen 73 Sinn-Feiners als vertegen-[illegible]rs.

[illegible]eger vroegen de Ieren het zelfbestuur — [illegible]me *Rule* — met aanleuning op het moederland en binnen de perken van het Britsche keizerrijk.

Nu is de meerderheid der Ieren voor eene scherpere oplossing gewonnen. De partij der *Sinn-Feiners* vraagt de volledige onafhankelijkheid Sinn-Fein beteekent : wees u zelf. De nieuw gekozene afgevaardigden pasten onmiddelijk hunne gedachten toe. Zij stichtten eene nationale Iersche Kamer, riepen de onafhankelijkheid van Ierland uit, zonden gezanten naar den vreemde en namenlijk naar Amerika, om de zaak van Ierland ter vredeconferentie te doen bepleiten.

„De Engelsche regeering nam onmiddelijk scherpe maatregelen om den toestand meester te blijven. De staat van beleg werd uitgeroepen In Mei 1919 verschenen in Ierland drie afgevaardigden der « Amerikaansche Commissie voor de onafhankelijkheid van Ierland. »

Nu sprong Engeland beslist ten strijde om Ierland te temmen. De troepenmacht werd in Ierland versterkt, de machiengeweeren doorkruisten het land, vergaderingen werden verboden, een twintigtal dagbladen geschorst en talrijke nationalisten werden gekerkerd en gevonnist. Doch het was al olie op het vuur. Met taaie hardnekkigheid houdt Ierland stand. Geheel het Iersche volk — de unionisten van Ulster uitgezonderd — eischt recht voor Ierland.

KLEINE BURGERIJ.

Middenstand.

Hollandsche Katholieken hielden onlangs een congres voor Middenstanders (voor Burgerij zeggen wij in Vlaanderen).

Een van de voornaamste sprekers was een professor, die sedert veel jaren bezig was met de Middenstandskwestie, en hij besprak « De Middenstand en de Samenwerking ». De Samenwerking, zei hij, is een tijdelijk middel van verweer dat moet worden van kant gesteld zoodra dat verweer niet meer noodig is, aangezien het eigenlijk een wapen van klassenstrijd is.

Dit gedacht werd tegengesproken door een anderen geleerde. De samenwerking moet er altijd blijven, zei deze. Zij moge een wapen zijn dat, lijk vele andere, kan worden misbruikt; zij is en blijft toch een wapen goed in zijn eigen en hoogst voordeelig voor den middenstand.

De twee sprekers verschilden dus over de kwestie van den duur, van den meer of minder langen tijd der samenwerking, maar zijn ten volle 't akkoord over het princiep : dat de samenwerking voordeelig en noodig is bij de Middenstanders.

Winkeliers.

Het groot profijt ligt hierin dat alle koop en verkoop geschiede tusschen voortbrenger en verbruiker, dus zonder tusschenpersoonen. Dat is eene theorie.

En ongelukkiglijk er zijn menschen die daaruit besluiten dat de winkeliers wegmoeten !

De winkeliers weg !

Wat zullen we nog al hooren!

De winkelier *kan* hij weg ? Neen hij !

't En is niet mogelijk alle verkoop rechtstreeks tusschen voortbrenger en verbruiker te doen geschieden. Kan dat zijn dat wij onze kleeren halen in de fabrieken, dat wij onze kolen nemen bij de koolputten, onze tarwe bij de dorschmachien, onze koffie in de warme streken. Neen, er moeten noodzakelijk altijd tusschenpersoonen zijn die de verschillende waren nog verwerken, bewaren voortverkoopen.

De winkelier *mag* hij weg ? Neen hij !

De werkmenschen zelven en mogen dat wenschen. Een winkel bij d[illegible] hoe gem[illegible] lijk en hoe profijtig en is d[illegible] De winkelier *zal* hij weg[illegible] Die meest schreeuwen te[illegible] ten alle slach v[illegible] redding, zeggen ze. Hebt ge nog [illegible] van *Vooruit* gezien in Gent. Welke winkels, groote en kleine ! 't Zijn winkels met een anderen naam. 'k Las onlangs aan 't venster eener werkliedencooperatieve : « Werklieden, *kleine Burgers*, koopt bij ons, ziet ge 't ?

Maar hier is nu de zake dat ze hun zelven groot voordeel doen in en door de vereeniging.

Al wie een abonnement begeert op DE ISEGHEMNAAR snijdt het bultijn uit op het derde blad gedrukt en vul het duidelijk in om bij den drukker-uitgever te bestellen.

MINISTER WAUTERS

en de Neringdoeners van de Grensstreek.

De Burgersbond van Meenen schreef in zijne motie der protest-betooging op 't adres van het ministerie van nijverheid en bevoorrading o. a. den volgenden eisch : *afschaffing van de* **hinderlijke maatregelen** *die eene* **welverstane handelsvrijheid** *en den normalen toevoer van voorwerpen en etenswaren niet belemmeren.*

Minister Wauters die geen vlaamsch kent en toch minister is van 4 miljoen Vlamingen, moest dus de vertaling (?) krijgen der bovengemelde zinsnede om ze te verstaan. Hij las die vertaling (!) en schrijft nu om inlichtingen. Je vous saurais gré (vraagt hij) de me faire connaître quelles sont les « *mesures enfantines* » visées par cet ordre du jour ; hinderlijke maatregelen vertaalt men dus in het ministerie door *mesures enfantines* ! !.. En daarom mordt een minister onganstig gestemd tegenover deze die hem iets redelijks vragen. Had minister Wauters een oogenblik nagedacht, hij zou toch wel kunnen veronderstellen hebben dat, kwetsende woorden, in een manifest, kwamen ze ook nog op de lippen, nooit neergeschreven worden. *Hinderlijk* is niet *kinderlijk* en nog min *kinderachtig* !..

Doch gaan wij verder ; de minister vraagt ons nog « ce que vous entendez par *liberté commerciale bien comprise* » et quelles mesures entravent encore l'importation normale des objets et produits alimentaires. »

De oorlog in de school en de Familie (1)

door KANUNNIK AM. JOOS,
Bestuurder der Vlaamsche Academie.

Beangst vraagt men zich af of België wel ooit herleven en zijn ouden bloei herkrijgen zal ; want erger dan een overstrooming, erger dan een aardbeving, erger dan die beide samen heeft de oorlog ons land geteisterd, verwoest, lamgeslagen, verpletterd en uitgeperst. Geen enkel lidmaat ervan is ongedeerd, België is als melaatsch...

De herstelling zal het werk van vele jaren zijn en door één geslacht niet kunnen voltooid worden. De jeugd van heden, eens tot man gegroeid, zal nog hoopen puinen weg te ruimen en zwaardrukkende lasten te torsen hebben. En zal zij sterk genoeg van ziel zijn om dat te willen, om dat te kunnen ?...

Dat zal te grooten deele afhangen van de opleiding die zij in school en familie ontvangen zal.

Ik noem de familie nevens de school, want, het is noodig gezegd, de invloed van de school is niet onbegrensd en veel van 't goede door haar voorgehouden, stuift als kaf uiteen, zoo dat niet in den huiskring nagesproken en bevestigd wordt.

Maar, — een geluk onder veel ongelukken, — de oorlog, naast den nood en den dood die hij bracht, heeft in onze landgenooten kiemen van verrijzenis neergelegd : gedurende de vier jaar lijdens en strijdens zijn in hun geest en hart gedachten en gevoelens of tot vollen bloei, of tot eerste leven gekomen die, door de school overgenomen en benuttigd, onze jeugd machtig zullen helpen in het vervullen van haar moeilijke taak in de toekomst.

De oorlog, met zijn langen sleep van ellende en barbaarschheden waarvan wij slachtoffers of getuigen waren, heeft ons met heele zwalpen den kelk der bitterheid opgegoten, en die bitterheid is in ons gemoed tot hevigen haat bezonken. Ja, ons volk haat den oorlog met al de vezels van zijn hart, en die haat, hoe hard het woord ook klinke, dient in de ziel der kinderen geplant en onderhouden ; want — haat tegen den oorlog is liefde voor den vrede, den zoeten weldoenden vrede.

(1) Voordracht gehouden in de Openbare plechtige Vergadering in de groote feestzaal der Koninklijke Vlaamsche Academie op 19 October 1919.

Daarom moet alle gelegenheid waargenomen om de wreedheid van den oorlog door de kinderen te doen begrijpen, beter nog te doen voelen. En 't volstaat hier niet in gesprekken en lessen te zeggen hoeveel duizenden jonge levens er door dit gedrocht werden opgeslokt en hoeveel duizenden nog er door medoogenloos geknakt werden. Neen ! woorden alleen kunnen hier het doel niet bereiken, want de jeugd houdt van aanschouwelijkheid : zij moet zien, wil zij getroffen worden. Men geve dus aan de kinderen als geschenk of prijs albums en prentenboeken met neergeblaakte steden en dorpen, met stukgeschoten gebouwen, met ingestorte huizen, met dooden en verminkten na een geleverden slag, met tafereelen uit de donkere dagen van onze vluchtelingen en opgeëischten. Nuttig vooral is 't de verwoesting in hun eigen geboorteplaats of streek onder hun oogen te brengen. Daarom is het aan te bevelen hier en daar een geschonden hoek, tot blijvende gedachtenis, onveranderd te laten. Lof daarom aan de onderwijzers die de gelukkige gedachte hadden zich de photographieën aan te schaffen van de puinen van hun dorp en er de wanden van de klas mee te behangen.

De lessen in geschiedenis mogen voortaan, ook niet onrechtstreeks, er toe leiden de haat tegen den oorlog te verzwakken Men steune minder dan vroeger op de tochten van heerschzuchtige vorsten ; men hechte meer belang dan vroeger aan de heilzame gevolgen van den vrede en aan de geleidelijke ontwikkeling van kunst en wetenschap, van handel en nijverheid. Is de verdedigende oorlog een plicht, de aanvallende is een misdaad. Geen bewondering voor veroveraars : landhonger wekt altijd dorst naar bloed en wordt maar voldaan door geweld en verdrukking. (*Toejuiching*).

***

Wij schatten de zaken volgens den prijs dien zij kostten. En wat zware en ontelbare offers heeft ons volk niet op het autaar van het vaderland gebracht ?... Wij hebben de zaken lief volgens dat zij meer van ons zelven bevatten. En van hoeveel landgenooten heeft onze grond het bloed gedronken of de tranen geslikt ?... Niet wonder dat het vaderland ons dierbaarder dan ooit geworden is en onze vaderlandsliefde in vurigheid heeft toegenomen. En die liefde zal licht ook het hart der jongeren ontvlammen, indien wij er voor zorgen dat het geheugen van de vroomheid der ouderen hun diep in den geest geprent worde en als een stem zij die hun gedurig toeroept : « Ziet wat WIJ uitwerkten, en volgt ons in moed en liefde na ! »

Veel prijselijks daarin werd reeds volbracht. Verscheiden plaatsen hebben eerezuilen opgericht waar de namen der gesneuvelden in gebeiteld zijn. In veel kerken staat die te lezen op marmeren platen die een gebed vragen. Straten metselen gedenksteenen in voor de gevallen jongens van de buurt. Gestichten schrijven hun helden op hun voorgevel. Op 's ministers bevel, hooren de kinderen, vereenigd en rechtstaand, eens ter maand de namen der gesneuvelden afroepen, waarvan de lijst in alle scholen uithangt. Tijdschriften geven het portret van de bezweken strijders uit een zelfde gemeente en worden er met honderden gekocht en eerbiedig bewaard. Onder de lijkdiensten wordt een gedenkenis met het portret der gevierde dooden uitgedeeld. Van die hier vielen of te rusten gelegd werden, vermeldt telkens de zerk dat zij stierven op het eereveld.

Laat mij hier nog eenige wenschen uitspreken. Ieder jaar worde op alle plaatsen een lijkdienst gezongen en een optocht gehouden naar het graf of de gedenkzuil der strijders. In stoeten en processiën worde aan onze helden van den IJzer een eereplaats gegeven. En waarom zouden de decoraties, door de gesneuvelden verdiend, geborgen en vergeten worden ?... Ik vraag dat die mogen gedragen worden 't zij door hun vader, 't zij door een van de zoons, opdat zij niet vergeten en iedereen het wete van welken zoon zij de vader, van welken vader zij de zoon zijn. In ieder huisgezin beware men met eerbiedige zorg de khakikleedij, en de onderwijzer die ze dragen mocht, hange ze in zijn klas onder de oogen der kinderen. Het is een relikwie uit den heldentijd, het is een verheerlijking van die ze droeg, en een prikkel tot moed van die ze ziet. (*Toejuiching*).

Onder gesneuvelden en strijders versta ik ook onze opgeëischten, voornamelijk de honderden, die, ofschoon arm en zonder aanzien, zich toch rijk genoeg aan zielskracht voelden om *neen* te roepen, als de vijand hen tot arbeiden dwong ; om zelfs nog *neen* te zeggen, als zij vielen onder de stokken kolfslagen van den onbarmhartigen dwingeland ! (*Langdurige toejuiching*).

Het begrip vaderland is in jeugdige geesten nog te weinig bepaald ; meer treft hen de verpersoonlijking er van. Daarom zijn scholen en huiskamers aangewezen plaatsen voor het portret van onzen dapperen koning en onze geëerde kiningin (*Handgeklap*) ; maar ook — want jongeren zijn met jongeren ingenomen — dat van onzen prins Leopold, die, nog knaap zijnde, onder 't gedommel der kanonnen krijgsman werd en zich gaarne vroeg aan de legertucht onderwierp, om later, als vorst, des te beter te kunnen gebieden. (*Instemming*).

***

Niets berokkent meer nadeel aan de innigheid der betrekkingen en de goede overeenkomst onder medeburgers dan de trouweloosheid. Om dat euvel, eerst en vooral, verfoeit ons volk den Duitscher, die, tegen zijn bezegelde belofte in, het snoode stuk beging ons schuldeloos België aan te vallen en te bezetten. Dien afkeer voor den meineedigen Duitscher moeten wij in huis en school benuttigen om de kinderen de dubbelhartigheid te doen verafschuwen. Binden wij dus, tot een onscheidbare eenheid, het lage van de oneerlijkheid samen met de trouweloosheid van den Duitscher, en worde het, in den mond van ouders en onderwijzers, een gewone spreuk : Lieg niet, liegen doet de Duitscher en valsch zijn is Pruisisch ! (*Handgeklap*).

***

Het lezen speelt een voorname rol in de opvoeding der jeugd ; het verschaft immers voedsel aan hart en geest. Laat ik dan hier tot onze schrijvers, die werken voor onze jeugd willen scheppen, het dringend verzoek richten ten voordeele van ons land altijd het oog op de toekomst gevestigd te houden. Dan zullen zij er zich voor hoeden, door weeke karakters en verwijfde personnages, wellustelingen te kweeken, die niet werken willen ; of, door al te schrille schildering van nood en ellende, wanhopigen te maken, die niet werken kunnen. Arbeid ! arbeid ! weze de les die in honderd verschillende vormen uit hun schriften klinkt.

En, hebben zij vóór den oorlog aan moed en trouwe liefde getwijfeld, dat zij rondzien onder onze heldhaftige soldaten op de vuurlijn en onder de kloek lijdende bevolking van het bezette gebied, en zij zullen, tot stichting van onze jeugd, heerlijke voorbeelden vinden van opoffering en zelfverzaking, van heldengeduld en blinde hoop, van ontembare fierheid ed verbazenden durf, waarvan de naakte en levende realiteit het zuiverste idealism nabij komt. (*Instemming*).

***

Liefde ! Liefde ! Liefde altijd ! worde de leus in de opvoeding : liefde voor den vrede, liefde voor het vaderland, liefde voor de waarheid, liefde voor den arbeid. En die liefde, druppel voor druppel, in het hart der kinderen gestort, zal een bron zijn van onuitputtelijke zielskracht in de toekomst. Want de liefde overwint alles : voor haar is alle hindernis een prikkel en alle last een lust ; zij trekt torens op uit puinen, zij herschept woesternijen in welige landouwen ! (*De Spreker wordt geestdriftig toegejuihct*).

ij zijn tevreden dat wij de gelegenheid heb-n, nader de klachten der handeldrijvenden en ringdoeners van ons gewest ter overweging te engen van minister Wauters. Een kort overzicht van den toestand zal genoegzijn om hem te too-nen hoe *hinderlijk* zekere maatregelen zijn, hoe den handel alhier belemmed wordt en geen nor-malen toevoer mogelijk is van voorwerpen en enswaren.

Het ministerie van bevoorrading heeft den uit-oer uit het land willen stemmen van onze eet-waren, onze kolen, enz. Denoodzakelijkheid dezer eslissing hebben wij hier niet te onderzoeken, aar wel de maatregels die genomen werden om e besluit ten uitvoer te brengen. Deze maatregels z. de passavants zijn *hinderlijk* voor den handel ide grensstreek die juist de frontstreek is. En erdaad onderzoeken wij eens welke moeilijk-eden, welk tijd- en geldverliezen wij hier niet ondergaan om in regel te zijn met de voorschriften de douanen.

en winkelier van eetwaren b. v. moet, ieder-aal hij een commande doet van eenig belang, aar het tolkantoor gaan om zijn bestelling te aten goedkeuren en de verzending naar de grens-treek der gevraagde goederen toe te laten. De erancier van Brussel, Antwerpen, Gent of van lijk waar, heeft dan een geleibrief te laten op-allen om de verzending mogelijk te maken, het-en hij tegenwoordig gemakkelijk uitstelt daar zijne waren, *zonder moeite*, langs andere zijden [redacted] kan op sturen. Lukt de zake nu en [redacted] agde waren dan [redacted] bekomen gelei-[redacted] zelve passavants ver[redacted] open zijner waren [redacted] derdepersonen. En [redacted] daarin ligt nu bijzon-lijk het *hinderlijke* van den maatregel door inister Wauters genomen.

Winkelwaren bij een groothandelaar van Mee-en gekocht door eenen winkelier van stad, mogen n huize niet geleverd worden zonder... passa-nt. Misschien zou zulks nog eenigzins te ver-chtveerdigen zijn voor *eetwaren*, die hier ten ale moeilijk gevonden worden en op de uiterste enzen moeten thuisbesteld zijn. Dit ware een orzorgmaatregel om het smokkelen tegen te an, maar 't kwaad is erger : niet enkel de eet-aren vinden geen vrijen doorgang maar alle orten van koopwaren. Een pakje papier b. v. n 5 of 6 kil. kan niet vervoerd worden met den m als er geen passavant bijgevoegd is.. Dat k een toestand voor al de neringdoeners hinder-k is, hoeft geen verder betoog, en moeste inister Wauters in Meenen wonen, hij zou mis-hien wel aan zijn « uitgevonden » woord houden, blijven spreken van « mesures enfantines » ! t zulkdanige moeilijkheden valt men hier de ringdoeners der verwoeste streken lastig en erkt men het eerlijk handeldrijven tegen ter-jl men in Brussel, in de ministeries licences geeft n lieve vrienden, familieleden, groote comerçan-, aan zeepbarons, aan mannen der zwarte nde om duizenden en duizende kilos eetwaren kostelijke grondstoffen uit te voeren...

Altijd gaat het zelfde spel voort in de « na-nale » regeering : de *voordeelen* blijven voor lieve kinderkes van 't binnenland, de *nadeelen* or de achteruitgestelden der frontstreek, want j zijn toch arme vlamingen.

Hoogere Raad van Ambachten en Neringen

Het Krediet der Kleine Burgerij

Dinsdag morgend heeft de hoogere Raad van mbachten en Neringen, in het ministerie van ijverheid en arbeid, eene vergadering gehou-en, waarin het voorontwerp van wet, over e inrichting eener kredietbank voor de klei-e nijverheids- en handelsburgerij, besproken erd. Er werd beslist een nationaal kredietin-tituut te stichten, hetwelk de burgerlijke ver-rsoonlijking zou genieten en onder Staatstoe-cht zou werken. De zetel ervan zou te Brus-el zijn, doch er kunnen bijhuizen in de pro-incie gesticht worden.

Het doel van die kredietinstelling is het nij-erheids- en handelscrediet voor de kleine bur-erij in te richten en te vergemakkelijken.

De Wissel.

Gerekend goud om goud de weerde der unten in verschillige landen is de volgende

Engelsch pont sterling	25,22 fr.
Duitschland 20 Mark	24.69 fr.
Oostenrijk 20 kronen	21,00 fr.
America 1 dollar	5,18 fr.
Holland 10 Gulden	20,83 fr.

Koopt nu in Holland voor 100 gulden ge lt in plaats van 208,30 te betalen, van 375 t 400 fr. moeten geven. Staat ge dollars huldig in de Vereenigde staten in plaatse van 18 stuk ge zult ze betalen van 9 tot 10 fr.; een nd sterling in Engeland van 40 tot 45 fr. in witserland kost een frank 1,75 of daaromtrent an onze munt.

Daarentegen, vraagt een franschman u 100 fr., e voldoet met 95 tot 97 fr. van ons geld ; en ilt ge in Duitschland marken hebben, ge rijgt er 5 voor eenen belgischen frank.

Hoe komt dat ?

De internationale muntstandaard is goud, dat oudt altijd zijn weerde. Een stuk van 20 fr. in oud is in Zwitserland nu gelijk altijd 20 fr. eerd. 25 fr. in goud komen dichtbij overeen met en pond sterling, met 20 mark enz.

Konden wij dus al onze rekeningen in goud etalen de wissel ware in eenen trek effen. Doch aar en is niet op te peizen. Er is in geheel de ereld niet half genoeg goud om al de schulden vereffenen.

Er moeten dus andere middels gevonden orden.

Iedere Staat heeft ook zilver en papiergeld.

Zilvergeld. In den tijd had het zilver, juist ge-k nu het goud, zijn volle muntweerde, bij overre dat een stuk van 5 fr. dat zelfs niet eer gangbaar was, bij den eersten juweelier den reedsten kon verkocht worden voor dichtebij fr., wel te verstaan als het niet te veel versleten as.

't Zilver is nu afgeslegen, en is nu min weerd.

Papiergeld is meest in omloop.

De nationale banken, om slete op goud en zil-ver te vermijden houden 't metaal in en geven papier uit; is een bankbriefje versleten, 't kost weinig om het te vernieuwen.

Beschaft nu eens een bankbriefje van 20-50 of 100 fr., daar staat op 20-50 of 100 fr. **betaalbaar op zicht :** Dat wil zeggen ; als ge met dat briefke naar de nationale bank gaat, ze zullen u dat aan-stonds uitwisselen tegen klinkende munt.

Dat is dus zooveel weerd als goud, op voor-waarde dat de bank munte genoeg in voorraad hebbe om aan die verplichtinge te kunnen voldoen.

't Is altijd zeker dat al de bezitters van briefkes niet in eenen keer en gaan komen om uitbetaald te zijn — ze moeten dus in de banken niet al hun geld beschikbaar houden, een deel mag verplaatst worden in hypotheken, nijverheidsaandeelen staatsrenten, enz. enz.

Men is algemeen 't akkoord dat het papier in omloop genoegzaam gewaarborgd is, als er een derde van zijn weerde bestaat in munte.

Bij zooverre dat de bank 100 millioen munte in haar koffers heeft, zij voor 300 millioen bank-briefkes mag uitgeven.

De bankbriefjes zijn maar gangbaar in het land waar zij uitgegeven worden. Doch als die brief-kes genoegzaam gewaarborgd zijn, men kan ze zonder veel verlies in den vreemde bij de wissel-agenten kwijt geraken ze houden daar ook nage-noeg hun volle waarde.

Gebeurt het nu, gelijk het 't geval was met duitschland, dat er maar 3 milliard in kas en zijn, en dat ze [redacted] 30 milliard papier uitgeven of meer — zoo en heeft de bank geen genoegzame waarborg meer, en 't papier verliest zijn weerde.

Al de landen die in den oorlog geweest zijn : Engeland en America uitgezonderd, hebben veel bestellingen moeten doen in den vreemde, en daar ze zelf niets en konden uitvoeren zoo hebben ze moeten betalen in goud, en hun voorraad is verminderd — hun papiergeld is dus afgeslegen.

Ik zegge daar : hebben moeten betalen in goud. — In tijd van vrede is dat alzoo niet, er wordt dan bitter weinig betaald in goud, — om-trent alles is in wissels en koopwaren.

B. V. Duizend belgische kooplieden leveren, de eene hier, de andere daar, voor twintig mil-lioen waren in Engeland, en evenveel engelschen leveren in Belgie voor 21 millioen.

Alles wordt vereffend met de bauken, en 't slot van de rekening is dat de belgische banken aan de engelsche een millioen schuldig zijn. 41 millioen zijn verhandeld, een millioen is te beta-len — en daar Belgie eenen naasten keer voor een millioen meer kan leveren dan Enegland — ze houden het daar te goed voor een naaste vereffening.

Het is maar als een land voortdurend meer le-vert dan een ander dat er van tijd tot tijd eene effening noodig is, en dan nog is slechts het verschil te betalen.

Dat verschil is dan te betalen in goud of in geld van het land, en dan staat de wissel van dat land op.

Herinneren wij ons wat er gebeurde onmiddel-lijk na de verlossing. De Duitsch had hier alles geplunderd en meegenomen. Wij waren uit van alles. Al dat beenen had in Iseghem zette uit naar Duinkerke, Kales en verder achter winkel-waren. Jamaar ze moesten dat daar betalen in fransch geld, en al wat de fransche soldaten hier inbrachten werd zorgvuldig opgezocht en opge-kocht : ze betaalden toen 105 tot 110 fr. voor een fransch briefke van 100, Frankrijk verkocht toen veel aan Belgie en Belgie weinig of niets aan Frankrijk — en de wissel ging op ten voordeele van Frankrijk.

Doch de Belgen en slapen niet, en 't en duurde niet lange eer Belgie groote hoeveelheden kolen en glas in Frankrijk voerde, bij zooverre dat Frankrijk ons nu ook schuldig staat, en 't is nu onze wissel die opgaat — 't is al aan 94 fr. ge-weest, en nu staat het rond de 97, doch wij blijven boven.

Er zijn dus voornamelijk twee oorzaken die den wissel van een land beinvloeden. te weten :

De voorraad goud die het papier waarborgt en op zijn weerde houdt ;

De hoeveelheid koopwaren die van 't een land in 't ander geleverd worden,

ALLERHANDE.

De Spaarkas

De spaarkas mag nu zonder voorafgaande ver-wittiging uitbetalen tot aan 500 fr. per keer en per maand. Tot hiertoe en mochten ze nooit meer dan 100 fr. uitkeeren zonder aanvraag. Dat is nu nog een voordeel dat ondertusschen bij vele menschen zal welgekomen zijn.

Engelschmans.

Holland had stof noodig om zijne soldaatjes te kleeden en vroeg aanbestedingen. Er kwamen er zoo wat van te allen kanten. Een Duitsch huis deed voorstellen doch werd van de hand ge-wezen. Een Engelsche firma vroeg 150 per hon-derd meer dan de Duitschen en werd aanveerd.

Maar 't schoonste komt achterna ! De Hollan-ders ontvingen die Engelsche levering en bestatigen, dat de stof uit Duitschland komt, en uit de fabriek waarvan zij 't aanbod geweigerd hadden ! ! ja die Engelschmans !

Duitschers voor 't Gerecht.

De kommissie door de verbondenen ingesteld tot het opzoeken en het straffen van de bijzonder-ste wreedaards onder de Duitsche barbaren heeft nu eene lijst van bij de 1500 namen die ze zal in-dienen bij het Duitsch gouvernement. Onder die personen zijn een zoon van den gewezen Keizer, ook de prins Rupprecht van Beieren, ook verscheidene generaals en andere militaire overheden, en eenige bevelhebbers van gevan-geniskampen en dan nog vele ondergeschikte officiers.

1500 is nog al een schoon getal maar 't en is voorzeker niet te groot. Vogel en Von Luederen Lubbert die hier te Iseghem zoo leelijk deden en staan nog op die lijst niet !

Hoe meer wreedaards er gestraft worden hoe beter. De rollen mogen nu wel gekeerd zijn, 't is tijd van boete voor die schelmen.

Komt de Vereffening !

Maanden lang ziet men reikhalzend uit naar hetgene er ons uit Duitschland zal komen : als vergoeding voor oorlogschade : de moffen heb-ben hier alles kaal geschoren en leeggeplun-derd; iebereen meende dat korts na den wa-penstilstand men zou begonnen zijn met terug te eischen wat men zooal «gemausd» had langs hier maar met den besten verrekijker dien de knuls hier hadden zou men nog niets zien op-duiken.

Komt er nu verbetering? We weten het niet maar blijven toch hopen. Voor een paar weken hingen er berichten te lezen dat zij die verlangden geiten te bekomen uit Duitschland voor het einde van 't jaar hunne aanvraag moes-ten doen bij den Heer Boereboon Minderbroe-derstraat 8 te Brugge. Die geiten kan iedereen die landbouwoorlogschade ondergaan heeft be-komen op afrekening van zijne oorlogschade. Ze zullen geschat worden tegen 90 fr. of meer.

De bond der landenaars heeft de zaak niet in den doofpot gelaten maar seffens een ver-gadering belegd en dat de dieren zullen welkom zijn bleek maar al te spoedig : een zestigtal le-den deden eene aanvraag.

Dat de lieve beestjes nu maar gauw komen. En kond[redacted] koeien op huene hielen zitten wij zo[redacted]delijk een keer melk hebben. Ze kunn[redacted] Duitschland niet missen zeg-gen ze [redacted]er kleinen melk noodig hebben, maar o[redacted]inen hebben ze ook noodig en wij mi[redacted]er langer dan zij.

Doet uwe aankondi-gingen in den Iseghem-naar.

AAN 'T FRONT.

De Koning heeft eene reize gedaan naar 't front om den toestand van de teruggekeerde bevolking van dichtbij te zien, en persoonlijk te kunnen oordeelen over hetgeen er al gedaan wierd voor die ongelukkige bevolking. 't Schijnt dat Hij zeer mistevreden was om deswille dat er toch zoo wei-nig werk verricht was en dat het volk zoo arm-tierig gehuisvest is.

En de vrouwkes zeiden : Hadden wij nog dichter bij den Koning gerocht, wij hadden Hem nog vele kunnen zeggen dat Hij niet gezien heeft.

Nieuws voor Schoenfabrikanten.

Op bevel van M. de Gallardo onderzoeksrech-ter in Paris, werd een streng onderzoek gedaan bij 35 lederverkoopers uit Paris en andere Fran-sche steden.

Het onderzoek bewees dat eenige mannen hun recht van invoer aan anderen afgestaan en ver-kocht hadden, en dat anderen hun ledervoorraad verkochten in Duitschland en Griekenland met eene winst van 100 %.

OORLOGSSCHADE.

Het Koninklijk besluit van 12 Juli 1919 zegt het volgende :

« Voorschotten worden toegestaan aan de ge-teisterden. Het maximum bedrag dezer voor-schotten is bepaald op 70 % **van de weerde op 1 Augustus 1914** van het vernield goed. Deze voor-schotten worden slechts verleend door bemidde-ling van aangenomen samenwerkende vennoot-schappen. »

Gevolgenlijk op de reclamatiën die zeiden dat die 70 % maar verbeelden 20 % van de herstel-lingsonkosten, werd er beslist dat de 70 % zullen gegeven worden niet op de weerde van 1914 maar op het bedrag van de herstelling.

Dat is goed nieuws. Doch hoe eerder betaald hoe beter !

De nieuwe wet op de Belastingen.

Vandaag geven we de tafel of den tarief van de nieuwe successierechten. 't Is nog al belangrijk om te weten maar bijzonderlijk bij 't betalen !

In volgende nummers geven we de belastingen op inkomen enz.

Leest en verspreidt den Iseghemnaar.

Caisse des Propriétaires.

Naamlooze Maatschappij 18, Leuvenscheplaats, Brussel.

Het beheer doet de belanghebbenden weten dat de vergadering der obligatiehouders opge-roepen voor den 30 December ll. niet kon beraadslagen daar de neergelegde obligaties ten aanzien dezer vergadering niet de helft van het bedrag der in omloop zijnde titels bedragen.

Volgens de bepaling der wet, zal het aan eene tweede vergadering behooren, die in den loop der maand januari zal gehouden worden, te ver-ordenen nopens de voorstellen van den Beheer-raad, wat ook het bedrag zij der neergelegde titels.

Schrikkelijk drama van zinneloosheid te Gulleghem.

Op de plaats te Gulleghem woont de echtge-noote Hendrik Van Thuyne, geboren Marie Meerseman te Olsene den 12 April 1834.

De man was overtijd naar Amerika vertrok-ken en onlangs aldaar overleden.

De vrouw was door allerhande tegenslagen diep bedroefd geworden en heeft nu in een aanval van zinneloosheid haar jongste kind een meisje van gewillig vier jaar oud den hals af-gesneden !

't Gebeurde in den nacht van Vrijdag 26 tot Zaterdag 27 December. De moeder vermoorde haar kind en ging weerom te bed, en liep dan 's morgens bij de gebuurs een bak vragen om haar kind te begraven. De geburen bemerkten dat de moeder zoo schrikkelijk gejaagd was en er zoo verwilderd uitzag en gingen meê naar huis. Ze zagen seffens wat er gebeurd was. In een oogenblik stond heel het gebuurte en weldra geheel het dorp in opschudding.

Het parket kwam ter plaats en de ongeluk-kige moeder werd in zekerheid gebracht. On-gelukkige moeder, arme kinders !

Lendelede.

Op Zondag 21 December l.l. alsook op kerst-dag is onze tooneelmaatschappij, voor eene bom-volle zaal, voor de eerste maal opgetreden na de langdurige gedwongene opschorsing. De oude spelers hebben—zoo 't mogelijk was—nog bij ge-wonnen aan natuurlijkheid en durf met die oorlogsjaren, bijzonder de oudstrijders ; de nieu-we spelers beloven. .. kundige leiding zal hun talent weten te doen ontwikkelen....Proficiat.

Zitdagen.

Weledelen Heer Baron Karel Gillès de Pélichy, Senator, is sprekelijk te ISEGHEM in 't Gilden-huis den 1n en 3n zondag van elke maand tusschen 2 1/2 en 5 1/2 ure.

Heer Gustaaf Sap, volksvertegenwoordiger is sprekelijk te ROESELARE, in den Hert den 1n en 3n zondag van elke maand 's voormiddags.

En te THIELT in den Katholieken Kring den 2n en 4n zondag van elke maand 's voor-middags.

Heer Isidoor De Greve, Volksvertegenwoordiger is sprekelijk te ISEGHEM in het Gildenhuis den 2n zondag, te ROESELARE in het Secre-tariaat der Kattestraat den 3n zondag, te THIELT in 't Gildhof den 1n zondag van elke maand.

WIJDINGEN.

De EE. HH. Pieter Sintobin en Godfried Vandeputte werden door Zijne Hoogweerdig-heid Mgr. Waffelaert tot Diaken gewijd. Onze beste gelukwenschen.

Beweging der Bevolking van Iseghem

gedurende het jaar 1919, volgens de Kerkregisters

St Hiloniuskerk		Kerk H. Hert		Samen
208	gedoopten	98	=	306
175	overlijden	67	=	242
108	huwelijken	54	=	162

Burgerstand -- Iseghem

van 22 tot 31 December 1919.

GEBOORTEN :

1. Marcella Catteeuw, dv. Gilbert en Marie Seynaeve.— 2. Maurice Neyrinck, zv. Jules en Magdalena Vanthournhout. — 3. André Declerq, zv. Gilbert en Margareta Vandoorne. — 4. Arthur Verbeke, zv. Michel en Helena Huysentruyt, — 5. Marie Noppe, dv. Hector en Victorine Sche-din. — 6. Georges Deprez, zv. Gustaf en Maria Vanackere.

STERFGEVALLEN :

1. Augustinus Lannoo zb. 73 j. — 2. Camille Vanthournout, Schoenm. 46 j. — 3. Maria Sabbe, huish. 32 j. — 4. Georgette Vanneste, zb 7 m. — 5. Irma Reynaert, zb. 34 j. — 6. Roger Vuyl-steke, zb. 9 m.

HUWELIJKEN :

1. Mauritius Reynaert, soldaat vrijw van Zwijnaerde, 25 j. en Victorine Vandommele, borstelm. 20 j. — 2. Petrus Broeders, politieagent te Hasselt 33 j. en Margareta Plettinck huish. 23 j.

LENDELEDE.

GEBOORTEN :

1. Gabrielle Marquant, dv. Jules en Madeleine Declercq. — 2. Roger Maes, zv. Odiel en Made-leine Debacker. — 3. Julia Gheysens, dv. Jules en Gabrielle Vandommele.

HUWELIJKEN :

1 Ernest Viaene, landbouwer, en Sylvie Van-decasteele landbouwster. — 2. Jules Dedeur-waerder, groenselier en Léonie Van Outryve, zb.

Uurtabel der Reizigerstreins

van 3 Januari tot 30 April.

Brugge	Iseghem	Kortrijk.
uit Rousselare	5.15	5.47
5.29	7.21	7.51
8.40	10.9	10.41
10.52	12.13	12.45
12,33	13.59	14.30
15.25	16.43	17.15
18.18	19.46	20.18
uit Lichtervelde		
21.—	21.56	22.21

Kortrijk	Iseghem	Rousselare	Brugge.
4.50	5 22	5.35	7.4
6.32	7.4	7.17	8.29
7.12	7.45	7.58	
9.25	9.58	10.11	11.16
12.18	12.51	13.04	14.10
15.—	15.33	15.46	16.50
18.6	18.39	18.52	19.56
			Lichtervelde
19.25	19.57	20.7	20.46

Rousselare	Yperen.	Yperen	Rousselare.
6.1	6.43	5.53	6.35
7.23	8.5	11.11	11,53
10.19	11.1	12.58	13.40
14.41	15.23	18.4	18.46
16.37	17.19	18.41	19 23
20.40	21.21	20.48	21.30

Kortrijk	Meenen	Komen	Yperen	Poperinghe.
	van Rousselare	6.45	7.5	
6.—	6.26	6.49	7.17	7.49
	van Rousselare	8.9		8.29
9.30	9.56	10.20	10.45	—
	van Rousselare	11.4		11.24
12.5	12.31	12.51	—	—
	van Rousselare	15.27		15.47
15.10	15.36	15.57	16.25	—
	van Rousselare	17.32		17.52
17.20	17.46	18.2	18.35	—
	van Rousselare	21.22		21 40
21.1	21.17	21.41	22.15	22 37

Poperinghe	Yperen	Komen	Meenen	Kortrijk.
5,30	5,50	naar Rousselare		
6,03	6,23	6.52	7,18	7,47
8,40	9,00	9,38	10,01	10,30
10,47	11,07	naar Rousselare		
	11.15	11,38	11,59	12,30
12,35	12,55	naar Rousselare		
		13,58	14,18	14,52
	16,44	17,13	17,34	18,00
17,40	18,00	naar Rousselare		
18,17	18,37	naar Rousselare		
	19,29	19,54	20,18	20,45
20.24	20,44	naar Rousselare		

Kortrijk	Gent	Gent	Kortrijk
6,00	8,02	3,58	5,58
10,47	12,32	8,42	10,43
14,58	16,43	12,55	14,54
20,57	22,45	18,28	20,49

Kortrijk	Brussel.	N.	Brussel	N.-Kortrijk.
6,02	9,03		5,10	8,58
8,04	10,10		7,09	9,18
10,57	13,00		11,29	14,48
12,51	15,45		17,05	19,18
18,35	22,58		18,15	20,18
21,00	23,50		18,40	22,50

Rousselare	Meenen	Meenen	Rousselare
5,42	6,17	6,28	7,03
8,12	8,47	9,10	9,45
10,22	10,57	11,14	11,49
13,46	14,21	15,04	15.39
16,40	17,15	18,08	18,43
19,33	20,08	20,30	21,05

Thielt	Ingelmunster	Waereghem	Anseghem.
5,22	5,45	—	—
7,00	7,23	—	—
8,13	8,36	9,15	9,40
12,40	13.23	14,00	
15,45	16,08	16,50	17,11
17,20	19,43	—	—
20,48	21,11	21.50	—

Anseghem	Waereghem	Ingelmunster	Thielt.
—	4,00	4,37	5,05
—	—	6,10	6,33
—	—	7,40	8,03
9,52	10,10	10,43	11,17
—	14,28	15,05	15,33
17,23	17,42	18,13	18,45
—	—	20,13	20,38

Lichtervelde	Thielt	Gent Zuid.		
6,14	6,54	8,12		
7,44	8,08	St Pieter 8,58	naar	Brussel.
14,59	15,40	16,55		
17,39	18,03	» 18,50		»
19,17	19,59	21,18		

Gent	Thielt	Lichtervelde.	
Zuid	3,45	5,16	5,56
St Pieter	8,53	8,53	9.18
Zuid	10,53	12,32	13,12
St Pieter	19,10	19,56	20,20
Zuid	19,00	20,23	20,57

Beurs van Brussel.

Belgie Leening 1e reeks	67.50	tot	66.60
» » 2e »	67.60	»	66.50
Schatkistbons	100.25		
Nationale herstelling	102 25		
Gemeente Krediet 4 1/2 %	98.50		
» » 4 %	80.00		
» » 3 %	70.00		

WISSELKOERS.

Parijs	98.25	tot	98.75
Londen	40.47	»	40.72
Keulen	20.50	»	20.50
Amsterdam	339.50	»	404.50
New-York	1062.50	»	1072.50
Italie	77.50	»	81.50
Madrid	199,00	»	203.00

BELGISCH GEMEENTEKREDIET

Leening van 6,800,000 frank (1861)

59e trekking. — 15 December 1919.

Obligaties uitbetaalbaar den 10 Juli 1920.

Deze obligaties behooren tot de series :

29 101 113 181 185 227 247 260 282 293 302 312 362 423 517 572 584 606 622

N. 28127, uitbetaalbaar met fr. 25.00

N. 42294, id. 10.00

N. 2839, id. 4,000

N. 29221 30199 id. 2,000

De volgende obligaties zijn uitbetaalbaar met 1,000 fr. :

2829 18092 25959 28163 31200 58304 62165

De volgende obligaties zijn uitbetaalbaar met 500 fr. :

10099 18804 22681 24663 25961 28197 31160 58368 62134

De volgende obligaties zijn uitbetaalbaar met 250 fr. :

10008 18088 22645 24647 25993 28148 28190 29228 30108 30117 30162 30178 31166 36111 36115 36137 42208 51628 51667 57117

De volgende obligaties zijn uitbetaalbaar met 200 fr. :

10073 10082 10096 11237 11259 11275 18015 18094 18500 22601 22667 22691 24614 24648 24655 24672 25904 25907 25908 25931 25943 25958 28101 28104 28116 28176 28183 28192 29203 29210 29232 29282 29294 30113 30131 30143 30164 31108 36112 36124 36127 36140 36166 51612 51691 51697 57140 57141 57169 57182 58328 58352 60502 60506 60529 60579 60592 62132 62139

De andere obligaties zijn uitbetaalbaar met 110 fr.

Lôten van Congo 1888.

Trekking van 20 December 1919.

Uitgekomen series :

1491 2883 5664 6472 1656 14165 15691 17579 22960 23020 25091 27352 28443 31482 33346 36283 38710 38868 40344 43225 44086 45023 50735 52652 52823 55823 56826 56849 58632 59772 59933

S. 40344 n. 16, uitbetaalbaar met fr 10,000
S. 45023 n. 10, id. 2,000
S. 38710 n. 2, id. 1,000
S. 52823 n. 12, id. 1,000
S. 56826 n. 13, id. 1,000

De volgende nummers zijn uitbetaalbaar met 750 fr. :

S.	N.	S.	N.	S.	N.	S.	N.
2883	10	5664	17	5664	24	11657	14
14165	15	14165	24	17579	12	23020	6
38710	3	38868	10	43225	8	43225	19
44086	4	50735	4	52823	7	52823	13
56826	21	58632	12	58632	22	59772	15

De overige nummers zijn uitbetaalbaar met 260 frank.

Uitbetaalbaar den 15 April 1920.

1920 HANDKALANDER

der Gazette « DE ISEGHEMNAAR »

JANUARI

1	d	O. H. Besnijdenis.
2	v	h. Macharius, b.
3	z	he Genoveva, m.
4	z	*H. Naam Jezus.*
5	m	h. Telesforus, p m.
6	d	H. Driekoning.
7	w	h. Theodorus, m.
8	d	he Gudula, m.
9	v	h. Petrus, b.
10	z	h. Agatho, p.
11	z	h. Hyginus, p. m.
12	m	he Tatiana, m.
13	d	h. Leontius, b.
14	w	h. Hilarius, b. k.
15	d	h. Paulus, kluiz.
16	v	h. Marcellus I, p.m.
17	z	h. Antonius, abt.
18	z	h. Petrus' St. te R.
19	m	h. Canutus, k. m.
20	d	hh. Fabian. en Seb.
21	w	he Agnes, m. m.
22	d	hh. Vinc. en Anas.
23	v	h. Raymond Pen.b.
24	z	h. Timotheus, b.m.
25	z	Bekeer. v.h. Paulus.
26	m	h. Polycarpus b. m.
27	d	h. Joannes Chrys.
28	w	h. Julianus, b.
29	d	h. Franc. v. Sales, b.
30	v	he Martina, m. m.
31	z	h. Petrus Nolas., b.

FEBRUARI

1	z	Septuagesima.
2	m	*O. L. V. Lichtmis.*
3	d	h. Blasius, b. m.
4	w	h. Andreas Cors., b.
5	d	he Agatha, m. m.
6	v	h. Amandus, b.
7	z	h. Romwald, abt.
8	z	Sexagesima.
9	m	he Apollonia, m. m.
10	d	he Scholastica, m.
11	w	Ver. O. V. te Ldes
12	d	hh. 7 Broed. Serv.
13	v	h. Gilbertus, b.
14	z	h. Valentinus, m.
15	z	Quinquagesima.
16	m	he Juliana, m., m.
17	d	h. Sylvanus, b.
18	w	*Achwoensdag.*
19	d	h. Gabinus, m.
20	v	h Eleuther., b. m.
21	z	h. Maximianus, b.
22	z	*1e van de Vasten.*
23	m	h. Petrus Dam.b.k.
24	d	h. Felix III, paus.
25	w	h. Mathias, a. *Q. T.*
26	d	h. Nestor, b. m.
27	v	h. Leander, b *Q. T.*
28	z	h. Romanus, *Q. T.*
29	z	*2e van de Vasten.*

MAART

1	m	h. Albinus, b.
2	d	G. Karel de G., m.
3	w	he Cunegunde. k.
4	d	h. Casimir, b.
5	v	h. Adrianus, m.
6	z	he Coleta, m.
7	z	*3e van de Vasten.*
8	m	h. Joannes de D. b.
9	d	he Franciska R., w.
10	w	hh. 40 Martelaren.
11	d	h. Vindicianus, b.
12	v	h. Greg. I, p.
13	z	he Euphrasia, m.
14	z	*4e van de Vasten.*
15	m	h. Longinus, m.
16	d	h. Heribertus, b.
17	w	h. Patricius, b.
18	d	h. Cyrillus v. J. b.k.
19	v	h. *Jozef, b.*
20	z	h. Cuthbertus, b.
21	z	Passiezondag.
22	m	h. Paulus, b.
23	d	h. Victorianus, m.
24	w	h. Simeon, m.
25	d	*O. L. V. Boodschap.*
26	v	*O. L. V. v. 7 Smart.*
27	z	h. Joannes Dam. k.
28	z	Palmzondag.
29	m	h. Eustachius, abt.
30	d	h. Joan. Clim., a.
31	w	h. Benjaminus, m.

APRIL

1	d	*Witten Donderdag*
2	v	*Goeden Vrijdag.*
3	z	*Zaterd. in de G. W.*
4	z	PASCHEN.
5	m	h. Vincentius F. b.
6	d	h. Sixtus I, p., m.
7	w	h. Hegesippus, b.
8	d	h. Perpetuus, b.
9	v	he Waldetrude, w.
10	z	h. Macharius, b.
11	z	Quasimodo.
12	m	h. Julius I, p.
13	d	h. Hermenegild, m.
14	w	he Lidwina, m.
15	d	he Anastasia, m.
16	v	h. Bened. Labre b.
17	z	h. Anicetus I, p., m.
18	z	G. Isdesbaldus, abt.
19	m	h. Leo IX, p.
20	d	h. Sulpicius, m.
21	w	*Plechtig v. h. Joz.*
22	d	hh. Soter en Caius.
23	v	h. Georgius, m.
24	z	h. Fidelis Sigm. m.
25	z	h. Marcus, evang.
26	m	hh. Cletus en M. m.
27	d	h. Anthimus, b., m.
28	w	h. Paulus v. h Kr. b.
29	d	h. Petrus, mart.
30	v	he Catharina v. S. m.

MEI

1	z	hh. Philip. en Jac.
2	z	h. Athanasius, b. k.
3	m	*H. Bloedprocessie.*
4	d	he Monica, w.
5	w	h. Pius V, p.
6	d	h. Joan. in d'Olie.
7	v	h. Stanislas, b., m.
8	z	h. Michaëls'versch.
9	z	h. Gregor. N. b. k.
10	m	h. Antonin., b. *Kr.*
11	d	h. Franc. H. b. *Kr.*
12	w	hh. Ner. en G. *Kr.*
13	d	O. H. HEMELV.
14	v	h. Bonifacius, m.
15	z	he Dymphna, m.
16	z	h. Ubaldus, b.
17	m	h. Pascal Baylon, b.
18	d	h. Venantius, b.
19	w	h. Petrus Celest. p.
20	d	h. Bern. v. Sen. b.
21	v	h. Valentinus, b. m.
22	z	he Julia, m. m. *Vig*
23	z	SINXEN.
24	m	h. Rogat. en D. m.
25	d	h. Gregor. VII, p.
26	w	h. Phil. Ner. b. *Q. T.*
27	d	h. Beda de Eer., b. k.
28	v	h. Aug. v. K. b. *Q. T.*
29	z	he Mar.-M. P. *Q. T.*
30	z	H. Drievuldigh.
31	m	he Angela v. Mer.

JUNI

1	d	h. Pamphilus, m.
2	w	h. Marcellin. en G.
3	d	*H. Sacramentsdag.*
4	v	h. Franciscus Car.
5	z	h. Bonifacius, b. m.
6	z	h. Norbertus, b.
7	m	h. Paulus, b. m.
8	d	h. Medardus, b.
9	w	hh. Primns en Fel.
10	d	he Margareta, k. w.
11	v	*H. Hart v. Jezus.*
12	z	h. Joan. v. S. Fac. b.
13	z	h. Antonius v. P., b.
14	m	h. Basilius, b. k.
15	d	h. Vitus en G., m.
16	w	he Luitgarde, m.
17	d	h. Adolf, b.
18	v	hh. Marcus en M.
19	z	he Juliana v. F., m.
20	z	h. Silverus, p. m.
21	m	h. Aloysius Gonz.
22	d	h. Paulinus, b.
23	w	he Maria v. Oign.
24	d	Geb. v. H. J. Bapt.
25	v	h. Wilhelmus, abt.
26	z	hh. Joan. en Paul.
27	z	h. Ladislas, k.
28	m	h. Leo II, p.
29	d	hh. Petrus en Paul.
30	w	Gebach. h. Paulus.

JULI

1	d	Kost. Bloed O. H.
2	v	*O. L. V. Bezoeking.*
3	z	h. Anatolius, b.
4	z	h. Flavianus, b.
5	m	h. A.M. Zaccaria, b.
6	d	h. Tranquillinus, m.
7	w	h. Cyrillus en M. b.
8	d	he Elisabeth v. P. k.
9	v	h. Leonardus, m.
10	z	hh. 7 Gebroeders, m.
11	z	he Godelieve, m.
12	m	h. Joannes Walb. a.
13	d	h. Anacletus, p. m.
14	w	h. Leo, m.
15	d	h. Hendrik II, k.
16	v	O. L. V. v. Karmel.
17	z	h. Alexius, b.
18	z	h. Camille v. L. b.
19	m	h. Vinc. v. Paulo, b.
20	d	h. Hier. Em b.
21	w	he Praxedes, m.
22	d	he Maria Magd. b.
23	v	h. Apollinaris, b.m.
24	z	he Christina, m. m.
25	z	h. Jacobus de M.
26	m	he Moeder Anna.
27	d	h. Pantaleo, m.
28	w	hh. Nazarius en Cel.
29	d	he Martha, m.
30	v	hh. Abdon en S., m.
31	z	h. Ignatius v. L., b.

AUGUSTUS

1	z	h. Petrus' Banden.
2	m	h. Alphonsus L., k.
3	d	h. Stephanus' V., m.
4	w	h. Dominicus, b.
5	d	O L.V. ter Sneeuw.
6	v	O.H. Gedaantever.
7	z	h. Cajetanus, b.
8	z	hh. Cyriacus en G.
9	m	h. Romanus, m.
10	d	h. Laurentius, m.
11	w	he Philomena, m.
12	d	he Clara, m.
13	v	h. Joan. Berchm., b.
14	z	h. Eusebius, b. *Vig.*
15	z	O. L. HEMELV.
16	m	h. Joachim. b.
17	d	h. Hyacinth, b.
18	w	h. Agapitus, b.
19	d	h. Donatus, b.
20	v	h. Bernardus, a. k.
21	z	he J. Fr. Chantal. w.
22	z	hh. Timoth. en G.
23	m	h. Phil. Beniti. b.
24	d	h. Bartholom., ap.
25	w	h. Ludovicus, k.
26	d	h. Zephyrinus, p m.
27	v	h. Jozef Calas., b.
28	z	h. Augustinus, b.k.
29	z	h. Joan. Bapt. Onth.
30	m	he Rosa v. Lima, m.
31	d	h. Raymond N., b.

SEPTEMBER

1	w	h. Egidius, abt.
2	d	h. Stefanus v. H., k.
3	v	h. Remaklus, b.
4	z	he Rosalia, m.
5	z	h. Laurent. Just. b.
6	m	h. Onesiphorus, m.
7	d	he Regina, m. m.
8	w	*O. L. V. Geboorte.*
9	d	h. Audomaar, b.
10	v	h. Niklaas v. T., b.
11	z	hh. Protus en H. m.
12	z	*h. Naam v. Maria.*
13	m	h. Amatus, b.
14	d	h. Kruisverheffing.
15	w	*O. L. V. v Sm. Q. T.*
16	d	hh. Cornel. en C. m.
17	v	Wond. v. h. Fr. *Q. T.*
18	z	h. Jozef v. C. *Q. T.*
19	z	h. Januarius, m.
20	m	h. Eustachius, m.
21	d	h. Mattheus, ap. ev.
22	w	h. Thomas v. Vil. b.
23	d	h. Linus, p. m.
24	v	O. L. V. der Slaven.
25	z	h. Firminus, b. m.
26	z	hh. Cypr en Just.
27	m	hh Cosmas en D.
28	d	h. Wenceslas, g. m.
29	w	h. Michiels-kerkw.
30	d	h. Hyronimus, k.

OCTOBER

1	v	h. Remigius. b.
2	z	hh. Engels Bewaar.
3	z	h. Gerardus, a.
4	m	h. Franc. v. Ass., b.
5	d	hh. Placidus en G.
6	w	h. Bruno, b.
7	d	*O. L. V. v. Rozenkr.*
8	v	he Brigitta, w.
9	z	h. Dionysius, b. m.
10	z	h. Franc. Borgia, b.
11	m	h. Gommarus, b.
12	d	h. Wilfried. b.
13	w	h. Eduardus, k.
14	d	h. Donatianus, b.
15	v	he Theresia, m.
16	z	h. Gerardus Maj. b.
17	z	he Hedwigis, w.
18	m	h. Lucas evang.
19	d	h. Petrus v. Alc. b.
20	w	h. Joan. Kenty, b.
21	d	he Ursula, m. m.
22	v	he Maria Salome, m.
23	z	h. Severinus, b.
24	z	h. Rafaël, aartseng.
25	m	hh. Chrysan. en D.
26	d	h. Evaristus, p. m.
27	w	h. Florentius, m.
28	d	hh. Simon en Judas.
29	v	h. Narcissus, b.
30	z	h. A. Rodrig., b. *Vig.*
31	z	h. Quintinus, b.

NOVEMBER

1	m	ALLERHEILIGEN.
2	d	*Allerzielendag.*
3	w	h. Hubertus, b.
4	d	h. Carolus Bor., b.
5	v	h. Zacharias, v. J.-B.
6	z	h. Leonardus, b.
7	z	h. Willibrord, b.
8	m	hh. 4 Gekroonden.
9	d	Kerkw. Allerh. Verl.
10	w	h. Andreas Av., b.
11	d	h. Martinus, b.
12	v	h. Martinus I, p.m.
13	z	h. Stanislas K., b.
14	z	h. Josaphat, b. m.
15	m	h. Albertus de Gr.
16	d	h. Edmondus, b.
17	w	h. Gregor. Thau. b.
18	d	h. Odo, abt.
19	v	he Elizabeth v. H.
20	z	h. Felix v. Valois, b.
21	z	*O. L. V. Opdracht.*
22	m	he Cecilia, m. m.
23	d	h. Clemens I, p. m.
24	w	h. Joan. v. h. Kr., b.
25	d	he Catharina, m. m.
26	v	h. Sylvester, abt.
27	z	h. Acharius, b.
28	z	h. Gregorius III. p.
29	m	h. Saturninus, m.
30	d	h. Andreas, ap.

DECEMBER

1	w	h. Eligius, b.
2	d	he Bibiana, m. m.
3	v	h. Franc. Xav., b.
4	z	he Barbara, m m.
5	z	h. Sabbas, a.
6	m	h. Nikolaas, b.
7	d	h. Ambrosius, k. b.
8	w	*Onbevlekte Ontv.*
9	d	he Leocadia, m. m.
10	v	h. Melchiades, p.
11	z	h. Damasus I, p.
12	z	he Ida v. Nijvel, m.
13	m	he Lucia, m. m.
14	d	h. Nicasius, b. m.
15	w	h. Fortunatus, *Q. T.*
16	d	h. Eusebius, b. m.
17	v	h. Lazarus, b. *Q. T.*
18	z	h. Gatianus, b. *Q. T.*
19	z	he Wilvina, v. B., m.
20	m	h. Eugenius. m.
21	d	h. Thomas, ap.
22	w	h. Flavianus, m.
23	d	he Victoria. m. m.
24	v	h. Delphinus, *Vig.*
25	z	KERSTDAG.
26	z	h. Stephanus, 1e m.
27	m	h. Joannes, ap. ev.
28	d	h. Onnoozele Kind.
29	w	h. Thomas v. K., b.
30	d	h. Sabinus, b.
31	v	h. Sylvester, p.

DE NIEUWE BELASTINGEN. — ERFENISSEN.

Het successierecht en het recht van overgang worden vastgesteld volgens onderstaand tarief.

Tarief toepasselijk op elke som en elk deel ervan aangeduid door het per cent.

3000001 tot 4000000	4000001 tot 5000000	5000001 tot 6000000	6000001 tot 7000000	7000001 tot 8000000	8000001 tot 9000000	9000001 tot 10000000	10000001 tot 11000000	11000001 tot 12000000	12100001 tot 13000000	13000001 en meer
3	3.20	3.40	3.60	3.80	4	4.20	4.40	4.60	4.80	5
6	6.40	6.80	7.20	7.60	8	8.40	8.80	9.20	9.60	10
15	16	17	10	19	20	21	22	23	24	25
18	19.20	20.40	21.60	22.80	24	25.20	26.40	27.60	28.80	30
21	22.40	23.80	25.20	26.80	28	29.40	30.86	32.20	33 60	35
30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50